

Standard for nødvendig tannhelsehjelp

Det har i mange år vært rettet stor oppmerksomhet mot kvalitets-sikring i tannhelsetjenesten. På nittitallet brukte NTF betydelige ressurser for å tilrettelegge for gode prosedyrer, særlig i den private tannhelsetjenesten. I den fylkeskommunale tannhelsetjenesten, som naturlig nok måtte ha sine egne systemer, har det også vært lagt ned et stort arbeid på dette feltet. Disse prosedyrene er jevnlig bearbeidet og fornyet, og synes å fungere bra i klinikken. Når det gjelder kvalitet i selve tjenesten, har ikke systematikken vært like klar. Utvikling av måleenheter for kvalitet i helsetjenesten – såkalte kvalitetsindikatorer – har vært prøvd i helse- og omsorgstjenesten. Helse- og omsorgsdepartementet vurderer i disse dager forslag til indikatorer i den fylkeskommunale tannhelsetjenesten. Det dreier seg eksempelvis om tjenestetilbudet til grupper med rettigheter, personellressurser, kostnadseffektivitet og brukertilfredshet. Kvalitetsregistrering og kvalitetsarbeid bør også bli systematisk i den private tannhelsetjenesten, sier regjeringen i stortingsmelding nr. 35.

Når det gjelder standarder for nødvendig tannhelsehjelp, er det straks vanskeligere å definere avgrensninger og legge et «riktig» nivå på hva som er nødvendig og forsvarlig tannbehandling. Tannhelseutvalget diskuterte dette i NOU 2005: 11 om det offentlige engasjementet på tannhelsefeltet. Der hevdes det at offentlig finansierte tannhelsetjenester uten nærmere avgrenset

behandlingsinnhold kan lede til større behandlingsomfang med mer kostnadskrevende prosedyrer enn når pasienten skal betale selv. Noe i samme retning sies det også fra kolleger som vurderer skadeoppgjør hos forsikringsselskapene.

Det vil alltid være grunnlag for skjønn, og det er her det er viktig å minne medlemmene om våre etiske regler. Jeg kunne tenke meg å foreslå større aktivitet i lokalforeningene når det gjelder kalibrering mellom dem som skal levere tannhelsetjenester. Gjennom slike kalibreringsaktiviteter vil vi lettere kunne diskutere oss frem til hva som er «god» tannbehandling. Når vi har gode kliniske prosedyrer, bør vi også være i stand til å kvalitetssikre våre behandlingsforslag – spesielt der en tredje part skal betale.

En ting er den enkelte tannleges ansvar for å foreslå gode løsninger til en fornuftig pris. Kvalitetssikringstiltak må imidlertid ha et enda breiere siktemål, nemlig i så stor grad som mulig å gi pasientene tilnærmet likeverdige behandlingsforslag. Det er her det er viktig at medlemmene legger seg på det som kan kalles «golden standards», eller «guidelines for allmenntannpleie», som man vil kalle det i Danmark. Tannlegeforeninger i hele Europa er opptatt av disse spørsmålene. Ifølge Stortingsmelding nr. 35 anser Regjeringen det som mest hensiktsmessig at Sosial- og helsedirektoratet får i oppdrag å utarbeide faglige retningslinjer for hva «nødvendig og forsvarlig tannhelsehjelp» skal

innebære. Regjeringen sier videre at utarbeidelsen bør skje i samarbeid med de berørte parter. Dette er et svært viktig tema for NTF, og hovedstyret har allerede startet arbeidet med disse spørsmålene. Det vil i den anledning bli nødvendig å initiere et engasjement i lokalforeningene, for det er derfra de viktigste synspunktene bør komme.

I Tidende går det for tiden en debatt om pris på tannhelsetjenester og om NTF skal mene noe om hvordan prisene fastsettes og hva de baserer seg på. Dette er en interessant debatt, som faller sammen med at vi har fått flere bekymringsmeldinger fra medlemmer om til dels omfattende, og dermed forholdsvis kostbar, behandling som deres pasienter har fått på tannlegevakt. Henvendelser av en slik art gir alltid grunn til bekymring. Da er det viktig at vi som tillitsvalgte flagger etikken høyt. Det må ikke forveksles med å være moraliserende. Det samme må gjelde enten du er en privat aktør eller er ansatt i Den offentlige tannhelsetjenesten. Men det ligger kanskje i sakens natur at privat sektor har et ekstra stort ansvar med sin selvstendige rolle. Denne rollen vil vi bevare og bygge videre på. Men da må vi også av og til kunne gå i oss selv. Kvalitetsindikatorer kan være til hjelp her. Og høy etisk standard går aldri av moten.

Grimstad